

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ
HIVATAL ÉS NYOMDA
Cluj-Kolozsvár, St. Baron
Pop. (Brassai-utca) 10
Fon: Szerkesztőség
Kiadóhivatal — 977
N. Sz. — 558
A kéziratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím-
zendők. Kéziratokat nem
adunk vissza

UJ KELET

ELŐFIZETÉSI ARAK	
Romániában	
Egész évre	— — 320
Félévre	— — 320
Negyedévre	— — 170
Egy hónapra	— 60
Egy szám ára pályaud- varon és vidéken is 3 lej	
Bukarestben	— 3-30
Csehszlovákiában	
Egy hónapra	— 25 ek
Egy szám	— 1-50 ek

1924 március 12 Szerda

Cluj-Kolozsvár * VII. évfolyam * 59. szám

5684. Adár sáni

Weizmann levele

A zsidó nép igazi vezetői üsdiktől fogva követelők voltak. A nép nem volt kész adottság nélkül, hanem alakítandó anyag. Ezért nem önelégült nyugalom, nem öntelt népdicsőítés volt az ő tisztjűk, hanem alakitó elégedetlenség. Követelők voltak a zsidó nép igazi vezetői, mert a legtöbbekérták a népből kihozni amire képes, egy végső, isteni közösségek és követelésekkel úgy hasi-
tattak bele a nép alakítás testébe, ahogy művész
végsője hasítja és alakítja isteni formává a kötömböt.

Weizmann Chaim levelet írt Amerikából az európai cionistákhoz és leveléből a zsidó nép igazi vezetőinek követelő pátosza szól hozzánk. A levél elismerje és tartalma a következő: Weizmann Chaim újból Amerikába utazott, hogy ott a felépítési alap, a Keren Hajjeszód útján pénzt teremtsen elő Erec Jiszrael felépítésére. Az amerikai zsidóság eddig is nagy áldozatkészséggel járult hozzá a felépítés költségeihez és a Keren Hajjeszódra eddig befolyt 1.200.000 font (kb. egymilliárd lej) nagyobb felét ő adta. Weizmann útját ezért nem csak Palesztina, hanem Európaszerte minden zsidó a legnagyobb várakozással kísérte. Amerika gazdag zsidóságától vártuk a váltságdíjat, a nagy összegeket, amelyekkel az ország felépítése áll vagy bukik.

És most levelet írt Weizmann Amerikából és súlyos, vádoló szavakkal illet minket, kik tétlenül bámulunk a dollárok világa felé és ölbetett kezekkel várjuk a megváltó csodát. Arról ír Weizmann, hogy mireánk is tipeg egy fél világ zsidósága, hogy amíg mi a csodát várjuk Amerikától, addig Amerika azt kérdi és azt nézi: mit cselekszik Európa? És ír arról a lesújtó hatásról, amit az európai zsidóság elégtelen hozzájárulása az országépítés költségeihez odaát Amerikában kiváltott. Amerika ad, ma is ad, de adna és adhatna könnyedén tízszer annyit. És tőlünk várakozóktól és bámulóktól függ egyedül, hogy megtízszerezi-e adományait Amerika; tőlünk, a mi példánktól, attól, hogy megszűntünk-e végre bámulók és csodavárók lenni, hogy belátjuk-e végre, hogy lehetetlen a munkának ez a kényelmes megosztása, hogy mi csak lelkesedünk, Amerika pedig adja a pénzt és viselje egyedül a felépítés súlyos anyagi terhet. Nem lehet elégszer elmondani: Palesztina felépítése az egész zsidóság ügye és erre a nép bármelyik része önmagában keptelen.

De ha mégis vannak különbségek, ha van az európai és amerikai zsidóságnak ma külön-külön történelmi hivatása, úgy szükségszerűen Európára hárulnak a feladat súlyosabb része. Nem csak azért, mert Európában él a zsidóságnak tulnyomó többsége, az sem döntő, hogy Európában van a cionizmus születési helye, hanem elsősorban azért, mert Európában van az új-zsidó szabadságmozgalom két életes erőforrása: a keleti zsidó tömegek évezredes, misztikus cionizmusát és a német zsidóság öntudatos idealizmusa.

A keleti zsidóságból fakadnak az új-zsidó mozgalom gyökeres tudatalatti erői; a nyugat-európai zsidóságból a tudatos szervező munka és az irányát ismerő eszmeiség. A keleti zsidóság adott megújított életet a héber nyelvnek, adott költöket, istent kereső misztikusokat, szuggesztív erejű népvészőket; a német zsidóságból kerültek ki a szervezők, a szakemberek, az eszme és az eszményi tett hőroszai. És végül, mint a keleti és nyugati feltörő néperők közös terméke és legszebb hajtása létrejött Európában az új zsidó embertípus, a chalu, aki az egész világ csodálkozó és reménykedő szeméi előtt nekifog, hogy a próféta vezetői követelte végső isteni közösségek megvalósítsa.

Igy az európai zsidóság van a sorstól kiválasztva arra, hogy a zsidó megújulás hajtóerőinek központja legyen. Am ez a szerep, mint minden igazi kiválasztottság, nem egy privilégium, hanem egy felelősségteljes feladat. Az európai zsidóságnak az alkotó néperők birtokában elöl kell járnia mindenben; és amint előljárt a héber kultúra megújításában, a szervezésben, vezetőik és felépítőik kitermelésében, úgy most elől kell járnia a pénzösszeadásában is.

És ez most a legsürgősebb zsidó feladat: az

országot késedelem nélkül felépíteni, a felépítési alapot, a Keren Hajjeszódot összehozni. Ne ámitsuk magunkat: az angol mandátum nem örökre szóló biztosítás. Az újból megerősített Balfour-deklaráció árnyékában sem építhetünk kényelmes, lassu tempóban. A világpolitikai konstelláció inkább olyan, hogy csak néhány évi időnk van a felépítéshez és ezt az időt minden erőnk megfeszítésével arra kell használnunk, hogy olyan erős zsidó közösséget teremtsünk Palesztinában, mely az idők minden változásának helyt képes állani.

Erről van tehát szó, hogy sürgősen építenünk kell és ezért sürgősen össze kell adnunk a Keren Hajjeszódot és ezt magunkon kell kezdenünk. Ne várjunk mi csodát Amerikától addig, míg a magunk végső áldozatát meg nem hoztuk. Mert amilyen bizonyos, hogy Amerika bőséggel rendelkező zsidósága meg fogja továbbra is érteni az ő történelmi hivatását (és ez az országépítés finanszírozása), olyan biztos az is, hogy ez csak akkor fog bekövetkezni, ha mi, a szegényebbek, saját áldozatunkból példát mutatunk.

Mondják, hogy az amerikai gazdagok vagyona hozzáférhetetlen páncélszekrényekben van elzárva. Igen, de e szekrények kulcsa valóban a mi zsebünkben van. A mi aránylag csekély pénzálldozatunktól függ Amerika áldozatkészsége és betűszent igaz, hogy minden lej, amivel itt többet adunk

ugyanannyi dollárt fog eredményezni odaát. Ha mi meggyitjuk szívünket a maaszter nagy gondolatának, ezzel megnyitjuk azokat a páncélszekrényeket is önmagunk számára.

„Küldjétek ezt a levelemet minden országba” írja Weizmann, „és vegyétek szavaimat mint testvéri intelmet. Mint intelmet, mely a helyes órában jön, annak az eszmének az érdekében, melyet mindannyian szolgálunk.”

Mindig, ha Weizmann a zsidó néphez szól, van hangjában valami mélyről fakadó, sorsszerű erő és ezt az intelmét is úgy kell vennünk, mintha a sors intő szava szólana szavain keresztül hozzánk. És minden ország zsidóságának úgy kell vennie a vezető követelő intelmét, mintha éppen neki szólana és minden egyes zsidó érezze úgy, mintha hozzá személyesen lenne intézve.

És értse jól meg mindenki, hogy miről van szó: A cionista népmozgalom útján, de még inkább Isten kegyéből, a sors néhány esztendő hullatott a zsidó nép ölébe. Ez a miénk, ez a gazdag s mégis fukar ajándéka a sorsnak: néhány év, nem több és nem kevesebb. Éppen elegendő ahhoz, hogy minden erőnk sorompóba állítása mellett megfordítsuk nyomorúságos sorsunk kerekét. De jól vigyázzunk, mert ha a sors ajándékait elmulasztjuk, az idő örökké haladó lábaival átlép felettünk és maga mögött hagy minket.

Hamburg József

Két részre szakadt a mohamedán világ

Francaország akciója Husszein kalifa ellen. Kemál pasa Indlal tervét. Az angol flotta hadgyakorlatai a Földközi-tengeren

(Jeruzsálem, március 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) Husszein arab királynak Anglia által történt kalifává való kiküldetése szakadást idézett elő a mohamedán világban. Palesztina különböző részeinek muzulmánjai, amikor Husszein kiáltványáról tudomást szereztek, száztagu delegációt küldtek ki, amelyet teljhatalommal ruháztak fel, hogy tárgyalásokat folytasson a mohamedán főtanáccsal. A tárgyalások eredménye az lett, hogy a száztagu delegáció a palesztinai muzulmánok nevében felajánlotta a kalifátust Husszein királynak.

Francaország azonban csakhamar észrevette, hogy Husszein királynak kalifává való kiküldetése Angliának a francia keleti érdekekre veszedelmes sakkhuzása volt. Ezt a kétségteletlenül imponáló manővert Anglia azért játszotta ki, hogy a maga tervei számára megnyerje az arabokat, akikre a franciáknak is nagy befolyásuk van. A francia politika sietett ellensúlyozni az angol akciót és erős propagandával sikerült a mohamedán világ egyes csoportjait a maga pártjára hódítani. Ezzel magyarázható, hogy a transzjordániai és a többi kisebb államokban szervezkedett arabok nem hajlandók Husszeint kalifául elismerni. Ennek a mozgalomnak egyik vezetője Husszein tulajdon fia, Feysul emir, aki régóta van ellentétben apjával.

Ugyancsak francia befolyás alatt Egyiptomban is nagy ellenakció indult Husszein ellen. A kairói ulémák tiltakozó határozatot fogadtak el Husszein hedzsaszi királynak kalifává történt kinevezése ellen. Számos arab főméltóság és sejk közölte Husszein királlyal, hogy minden kalifajelöltnek meg kell várnia a muzulmán-világ döntését.

Ezért javasolták, hogy össze kell hívni a mohamedánok nagy kongresszusát, amely a kalifátus kérdésében döntsön. Nagyon valószínű, hogy e kérdés körül még igen súlyos konfliktusok lesznek a mohamedán világban.

Husszein királynak kalifává való kiküldetése ugylátszik az új Törökország érdekeit is keresztezi. Az angorai nemzetgyűlésnek valószínűleg határozott tervei voltak, amikor Abdül Medzsid kalifát detronizálták és száműzték. És ezek a tervek tagadhatatlanul Anglia ellen írá-

nyulnak. Legjobb bizonyíték erre az a konstantinápolyi híradás, mely szerint Kemál pasa tudatta az indiai muzulmánok vezéreivel, hogy a jövőben a török nemzetgyűlés és a török kormány testesíti meg a kalifai méltóságot.

Kemál pasa nyíltan a maga és hiveinek befolyása alá akarja vonni a mohamedán Indiát és ezzel gyöngíteni az angolok hatalmát. Ezek után kétségtelen, hogy Anglia még erősebben fogja magát exponálni Husszein érdekében.

A keleti probléma aktualizálódását jelenti az angol flotta hadgyakorlata is. Jeruzsálemben, de másut is nagy jelentőséget tulajdonítanak az angol flotta Földközi-tengeri hadgyakorlatainak, mert a hajóraj főerejét olyan vizekre viszik, amelyeken az angol birodalom leghatásosabban megoltalmazhatja érdekeit. A jelenlegi tengeri gyakorlatok színhelye Franciaország és az afrikai francia gyarmatok között van, vagyis az angol flotta olyan területtel számol, amelyről egy legközelebbi európai háboru esetén Franciaország a legtöbb katonát toborozná. Az egyedüli hely, ahol idegen flotta az angol hatalmat veszélyeztetheti, a Földközi-tenger és ezért a jövőben ez lesz az angol tengeri haderő főbázisa. Ezentul az Északi-tengeren levő angol flotta ugyszólván eltűnik, minthogy a német flotta megszűnésével feladatát teljesen befejezte.

Theunis újból kormányt alakított

Brüsszel, március 11. Theunis elfogadta a kabinetalakítási megbízást. Az új kormány névsorát holnap terjeszti Albert király elé. Theunis harmadik kormánya március tizennyolcadikán fog bemutatkozni.

Besarábia visszaadását követelik az oroszok

Varsó, március 11. Az „Universul” tudósítója jelenti, hogy a szovjetkormány erőteljes kampányt indított Románia ellen a besarábiai kérdés miatt. Számos helyen népgyűléseket tartottak és határozati javaslatokat fogadtak el, amelyekben követelik Besarábia elvételét Romániától és bekebelezését Szovjetországnak mint önálló köztársaságot.

ajátíthatatlan
szükséges
azoknak a
augusztus
oltak, megje-
yott meg a
bizottság;
gyei bizott-
sének 106.
ajátíthatatlan
földmivelés-
t, hogy ezzel
ak fel mind-
ak szerint a
ét szolgálhat-
ek a jelen
nem tartják
egyáltalán
nisztérium a
alból fogja

us a köz-
ellügyelőség-
jötték pa-
kosak és a
s az egész-
ösen sűrűn
tbányák és
zül némely
meszelték.
elmezteti a
ztisztaságra
tartsák be.
inspektorá-
helyszínén
i azok el-
g a törvény
yeinek.
orszky Fiai
p, közöttük
drágtak,

ai cég

orskysöhne
orsky József
nyek címe:
markthalle.

kében
meg,
ait mégis

Albert

rezheti be
bban.
cimre!

d 61. sz.
: Gherla

orát

s teki nis
meg a

utortermel
erezhetik be

id 4 és
sapos
lefejtő
zülékek
ria és
ona
aszoló-
ek,
mint
összes
atrészek

atók a

strialia
merciale-
Cluj,
a Regina
a 9.

Zürich

(Zürich, március 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) Késő este volt, amikor ide megérkeztem. Az állomáson betettem bőröndömet a ruhatárba, a hordárt pedig megkértem, ajánljon egy jó kis szállodát, amely ne legyen innen messze és ne legyen drága. Jött velem ki a városba. Egyetlen embert nem láttam kívülünk az utcákon. Komoly, mély csend volt mindenütt, nyugalmas éjszaka és a nyugalmas éjben valószínűleg nyugalmas alvók. Egy nagy utvonalon mentünk egy darabig, innen egy mellékutca fordultunk, ahol, egy-két lépés után, rögtön meg is álltunk. A hordár becsengett egy csinos háromemeletes házba. Nézek fel a kapu felé, látom: Hotel Beatenhof. Néhány pillanat múlva fent kinyílik egy ablak és vékony női hang kérdezi:

— Gast?

— Ja — szól fel a hordár. — Chams an einbettiges?

Erre nemsokára nyílik a kapu és én bementem. A hordárom még jó éjszakát kívánt, azután nagy nehéz léptekkel indult vissza az állomáshoz.

A svájci leány után, falépcsőn, felkanyarodtam a harmadik emeletre, ahol kinyitotta előttem egy kedves kis, utcai szoba ajtaját.

— Sie haben alles drinnen. Wasser, Handtuch. Um wieviel Uhr wollen Sie aufstehen?

— Um achte — mondtam, hogy ne legyen nagyon korán.

— Richtig. Gute Nacht.

A svájci leány szépen, polgáriasan otthagytott és bement a szobájába, ami szintén ott volt a harmadik emeleten.

Kinyitottam az ablakot, hűs, tiszta levegő áradt be és a távolban csillogni láttam a tó vizét. Köröskörül mindenütt, ameddig a hold és csillagok világa mellett elláthatam, hatalmas hegyek komorlottak. Kívül feketeség, sötétség, éjszaka, bent a szobában fehér gyolcsok, hófehér ágyszőnyegek, habpárnák és, ó, milyen régen nem feküdtem mögöttük, fehérre meszelt falak!

Mielőtt lefeküdtem volna, megmosdottam derékig az éles hideg vízben, amely a régi stílusú dízfamosdón állt egy ómivű kannában. Tiszta, friss érzésem volt, pontosan ki fogom aludni a nyolc órát, nem úgy mint Párisban, ahol a mindenféle olaj-, csiga-, szesz- és parfümgőzök miatt alig tudtam behunyni a szememet. Kinyújtózkodtam, ropogó csontokkal, az izmaidat is jól kifeszítettem, úgy éreztem magam ebben a tiszta üde ágyban, mint egy erős, egészséges ember. Svájc, Svájc, motyogtam elalvóban, te kellesz az én rossz idegeimnek.

Reggel azután neki a városnak! A délelőttöt azzal töltöttem el, hogy végigsétáltam vagy huszszor a Bahnhofstrassén. Ez az utca az állomásnál kezdődik és lemegy egészen a tóig. Közben átszeli a Paradeplatzot, ahol a zürichi kék villamosok találkoznak és azután indulnak a különböző környékekre. A házak a polgári jólét várai, olyan masszív mind, akárcsak az egzisztenciák, amelyeknek lakást nyújtanak, akárcsak a kemény, kávébarnaszínű svájci pénz, amelyből eddig egyetlen rongyosat sem láttam, olyan erős. Nincs nagy forgalom, alig megy több ember az utcán, mint egy nagyobb magyar vidéki városban. Itt volna az a híres tőzsde, amely az egész világot kormányozza?! Bizony meg sem látszik. Valóban, ezeknek az embereknek, a benszülött zürichieknek kevés közülük van azokhoz a dolgokhoz, amik abban a nagy gazdasági palotában történnek.

Délben elmentem Zürich régi negyedébe, amelyik egy hegyoldalon kapaszkodik felfelé, amelyikben csupa keskeny utcácska van, amelyeken minden ház úgy áll, mint egy skatulya, amit éppen odatettek, ez az egész negyed olyan, mint egy színpadi díszlet. Minden háznak zöld zsálugáttere van és azonkívül is annyi faburkolat van ezen a hegyoldalon, mintha mindegyik valami vadászház volna. És csupa zöld színre van festve minden. Ezeknek az aljában vannak azután a jó kis kocsimák, amelyekben azonban nem a pálinka a legfőbb ital, hanem a gyümölcsös és a leves. Egy ilyen kis kocsmában ebédeltem két frankért, de annyi és olyan jó marhahúst kaptam, olyan tál levest, annyi kompótot ráadásul és annyi almát még ezenfelül csak egy, ami hozzájár, hogy ebben a pillanatban ez volt a legfőbb vágyam, bár maradhatnék mindig itt, élhetnék mindig huson és levesen és kompóton és almán, soha nagyvárost ne lássak, soha kávéházban ne üljek, soha füstöt ne nyeljek, soha kabaréba ne menjek, csak itt szívjam mindig ezt a jó levegőt, a zürichi tó kö-

rül, a zürichi hegyek alatt, egészséggel. Mert az azután van itt. Nem is láttam én már esztendőnk óta olyan jóltartott embereket, olyan derűskedélyű, pufókarcu, pirosszínű férfiakat és nőket, mint itten, ebben az alpesi városkában. Közép- és Kelet-európában jó tiz esztendeje nem találkoztunk mi már ilyen arcokkal, elhiheti nekem mindenki, mi csoda felépülés volt már csak a látásuk is. A nők itt, igaz, nem szépek, mert majdnem mindegyik turistaruhában jár, durvaszővésű szövetet hord, lószőrharisnyát visel és — ez meg igazán nem valami kecses mozdulat — biciklizik.

Látogatást tettem a „Neue Züricher Zeitung“-nál. A tó partján, a Belvedere-negyedben van a palotája. Odamentem két érdekes falragasz vonta magára figyelmemet. Az egyik egy rosszul megvilágított villamoskocsit ábrázolt, amelyen két táradt munkásnő igyekszik haza. Fejüket leejtik a mellükre, el vannak gyötörve a napi munkától, bóbiskolnak. Ezen a plakáton a következő szöveg olvasható: „Ez lenne a következő mozdulat a kilencórás munkaidőnek. Utasítsátok vissza a miniszter javaslatát!“

Persze, jutott eszembe, itt is be akarják vezetni a kilencórás munkaidőt. Franciaországban már régen megvan. Ahogy én a svájciakat ismerem,

A háztulajdonosok botrányát rendezték a lakástörvény szenátusi tárgyalásán

A bukaresti egyetem rektora a háztulajdonosokat védi. A szenátus a külföldi állampolgárok védelme ellen

(Bucuresti-Bukarest, március 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) A szenátus ülésén az elnök jelentette, hogy a nagy választókollégiumot (amelynek tagjai a parlament összes görög keleti szenátorai és képviselői) március 19-ére hívták össze a husz püspök megválasztása végett.

Ezután megkezdtek a lakbérleti törvényjavaslat részletes vitáját. Az első szakaszról felszólalt Pangrati, a bukaresti egyetem rektora, aki szerint a törvény igazságtalan, mert az összes szerződéseket különbség nélkül megfosztja a háztulajdonosok tönkretétele mellett. Az államnak elegendő fizetést kell adnia alkalmazottjainak és nem a háztulajdonosokra átruházni ezt a terhet.

A negyedik szakaszról több szónok azt kívánta, hogy a külföldi állampolgárok számára a reciprocitás csak a 1914 előtt Romániában megtelepedettek vonatkozzék. Marzescu igaz-

anyira szeretik a kényelmet, hogy egészen biztosan visszautasítják. Ez a plakát is, különösen hatásosan agitál ellene. Még jobban dolgozik azonban ellene magának a kormánynak a falragasz, amely éppen visszafelé sült el, mint ahogyan akarta volna. Ezen a plakáton egy robusztus vasmunkás látható, akinek a keze bilincsebe van verve és aki, ez vehető ki a kar mozdulatából, szét akarja törni a bilincseket. Előtte, állón, a kalapácsa fekszik. Feje fölött pedig falóra, amelyen a mutató a hatoson megállt. Ez a jelenlegi munkaidő. De a vasmunkás a plakáton azt mondja:

„Hagyjatok tovább dolgozni! A munka fokozza a jólétet és a jólét növeli az állam gazdaságát. Munkások, fogadjátok el a kilencórás munkaidőt.“

Ezen a plakáton minden munkás mulat.

A „Neue Züricher Zeitung“-nál azután informáltam magam a politikáról. Ott már tudták, hogy a kilencórás javaslatot elvetik. Egyébeket azonban mindabból, amit ott nekem mondtak, azt tűnik ki, hogy Svájc erősen örökdió polgári berendezkedtségének épségbenmaradásán, vigyáz arra, hogy legalább itt, az alpesi hegyek között, maradjon meg érintetlenül az a társadalmi rendszer, amely a hegyek mögött olyan heves ostromnak van kitéve.

Ben Ami

ságügyminiszter rámutatott arra, hogy a külügyminiszter kívánságára vette fel az 1919. évet a szakaszba, mert a kérdés nemzetközi viszonyainkkal áll nagy összefüggésben. Heves vita keletkezett erre, úgyhogy az elnök kéaytelen az ülést felfüggeszteti.

Szünet után a benyújtott módosító javaslatot megszavazzák és a szenátus úgy a negyedik, mint az 5-7. paragrafusokat változatlanul megszavazta, mire az ülés végét ért.

A háztulajdonosok tegnapi ülése után egyik csoportjuknak sikerült behatolnia a szenátusba, ahol a lakbérleti törvényjavaslatot tárgyalják. A folyosón nagy tüntetést rendeztek és bekiáltottak az ülésre: Le a lakbérleti törvénnyel! Házainkat akarjuk! Az őrség ezután kiszorította a tüntetőket, akik a Bratianu-szobornál gyülekeztek és több mint ezer főből álló menetben szövetségük helyiségébe vonultak, ahol heves szónoklatok hangzottak el.

Románia aláírja a magyar kölcsön jegyzőkönyveit

Titulescu londoni követ képviseli Romániát a genfi tanácskozásokon. Sorozatos meg egyezésekre vezetett a román-magyar tárgyalások. A népszövetségi delegátusok budapesti munkája

(Bucuresti-Bukarest, március 11. Az Uj Kelet tudósítójától.) Titulescu londoni követ képviseli Romániát a népszövetségi tanács genfi ülésén. Titulescu teljes felhatalmazást nyert, hogy a kormány nevében aláírassa a magyar kölcsönről szóló jegyzőkönyveket. A genfi tanácskozások befejezése után Titulescu Bukarestbe érkezik súlyosan beteg anyja látogatására. Ez alkalommal közli a kormánnyal az uralkodó pár londoni utjának részletes programját is.

Bukarest, márc. 11. Hivatalos forrásból jelzi a „Viitorul“, hogy a román-magyar jogügyi bizottság munkája befejezéshez közeledik. A legközelebbi ülésen

négy egyezmény kerül aláírásra:

a kiszolgáltatásról, a polgári perekről, a telekkönyvekről, valamint az anyakönyvek és bírósági iratok kölcsönös kiszolgáltatásáról. Ezen a héten aláírásra kerül a Magyarországon átutazó románok zavartalan utját biztosító megállapodás is.

Az okirati bizottság tárgyalásai még folynak. Ezzel kapcsolatban a kisantant államai kollektív lépést tesznek a magyar kormánnyal, hogy a római konvenciókat respektálják és az utódállamoknak a magyarországi levéltárakba szabad bemenetelt biztosítsanak.

Megállapodás jött létre

a Gojdu-féle alap ügyében is, amelynek Magyarországon levő vagyonát visszaadják tulajdonosa szabad rendelkezésére.

A pénzügyi bizottságban a kártérítési ügyeket tárgyalják. A román kormány beleegyezett

abba, hogy a jóvátétel egy részét mezőgazdasági és ipari gépek szállításával törlessze Magyarországnak, a többit pedig aranyban.

Budapest, márc. 11. A magyar kormány a népszövetségi kiküldöttekkel a Hungária szállóban tanácskozásokat folytatott. Részletesen megvitatták a nemzetgyűlés elé terjesztendő felhatalmazási javaslatot. A tanácskozásokon résztvettek Bethlen miniszterelnök, Daruváry külügyminiszter, Kállay és Bud János. Popovics Sándor

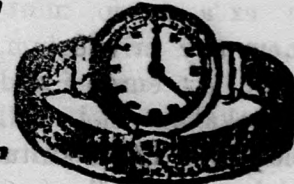
a jegybank felállításáról tett előterjesztést,

utána Valkó tárgyalta a bizottsággal a pénzügyi és gazdasági kérdésekről. Beavatott helyen úgy ítélik meg a helyzetet, hogy még márciusban feltétlenül elkészülnék az össze tennivalókkal, úgy hogy a népszövetség tanácsulése április elején már foglalkozhatik a magyar kérdéssel. Van Hammel bizottsági tagot Drummond népszövetségi főtáitkár Genfben hívta, hogy információkat kérjen tőle a budapesti helyzetéről.

Budapest, márc. 11. A valorizációs javaslat nemzetgyűlési tárgyalásánál Ernst Sándor követelte, hogy a kormány védje meg a tömegeket, különösen a súlyos helyzetben nyomorgó középosztályt a koronaromlással szemben.

Figyelem a nagy vashid sarkára!

A címre fig. ellen

Aranyat, platinát és drágaköveket a legmagasabb árban beáitok. Legolcsóbb évasárlási forrás ékszerekben, órákban, dísztárgyakban

Markovits Bernát ékszerész

A Szerda: P
Péntek: S
Vasárnap
Hétfő: Fa

A Szerda: V
Csütörtök
Péntek: A
nek
Szombat
ada
Este: A
bír
Vasárnap
dég
Egyne
dég
Este 8
Hétfő: A

Se
dráma G
felvonásb
Galaor. 2
pompás 2

Ur
A démon
ben Lott
lődést let

Ap
A sóhaja
dráma 4
Luciano

Ö

és a t

Sz

férfi-

AR

Színház

Eng

Karl

porc

ed

tábla-

lampa

AU

Piața

Lamp

pen

n

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

A ROMÁN OPERA HETI MŰSORA

Szerda: Pillangókisasszony.
Péntek: Sába királynője.
Vasárnap déltán: Tosca.
Hétfő: Faust.

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

Szerda: Válás után. (Ujdonság. Premierobérlét 45.)
Csütörtök: Válás után. (Másodszor. Napibérlét 99.)
Péntek: A Lubinszky-együttes vendégjátéka. Felnőtteknek való új szenzációs műsorral. Bérletszünetben Szombat déltán: A Lubinszky-együttes gyermekelőadása. Mérsékelt helyárakkal.
Este: A vén gazember. (Ujdonság először. Premierobérlét 46.)
Vasárnap déltán 3-kor: A Lubinszky-együttes vendégjátéka. (Mérsékelt helyárakkal.)
Egyenlő 6 órákor: A Lubinszky-együttes vendégjátéka.
Este 8 órákor: A vén gazember. (Ujdonság 2-szor.)
Hétfő: A vén gazember. (Ujdonság harmadszor.)

MOZGÓK MŰSORA

Szerda, március 12.

Select-Mozgó: A gálya. Történelmi nagydráma Gabriele d'Annunzio költeménye nyomán 6 felvonásban. Főszerepben Ida Rubinstein s az óriás Gálor. A műsor keretében „Zigotto és a hitelezők” pompás 2 felvonásos vígjáték.

Uránia-Mozgó: Nagy cirkuszszenzáció! A démoncirkusz. Életkép 5 felvonásban. Főszerepben Lotte Claire és Carl de Vogt. Minden érdeklődést lebilincselő film.

Apolló-Mozgó: Világraszóló filmszenzáció! A sóhajok hidja. II. rész. Kolosszális történelmi dráma 4 részben és 20 felvonásban. Főszerepben Luciano Albertini.

Öltönyök Raglánok Ulsterek

és a tavaszi divat összes ujdonságai
Szántó & Komlós

férfi-, fiu- és gyermekruhatelepei

CLUJ

Piața Unirii 14

ARAD
Szinházépület

SATU-MARE
Szinházzal szemben

Engros

Karlsbadi porcellán edények, tábla-üveg.

Endetall

Mindenféle poharak, demyonok, palackok,

lámpaárak bármily mennyiségben legelőnyösebben

AUSLÄNDER LAJOSNAL

CLUJ,

Piața M. Viteazul (Széchenyi-tér) 39, Telefon 954.

Lampionok, konfetti, szerpentin és álarc állandó nagy raktára. Gyermekjáték-, rövid- és galanterie áru nagyban és kicsinyben kapható. Gyermekkocsik és utazóbőröndök teljes kiárúsítása. Kérjük kirakati árainkat megtekinteni

Férfi fehérnemű és férfidivatolkeből nagy raktárt rendeztünk be

feltűnő olcsó árak mellett

Eisenstädter Fülöp és Tsa

v. Lakatos-Áruház

Cluj, Strada Regina Maria 13. (volt Deák Fereac-u.)

Havre—New-York

Gyorspostajáratok

Kanada—Kuba—Mexikó—New-Orleans
Haiti—Antillák—Északafrika felé

Felvilágosításokat nyújt:

SOC. „SARNIA“

Pasagiul Comedia
BUCURESTI

és „RECLAMA“ CLUJ

Rador 902

Önmaga ellen vét, ha nem Nagy és Szilágyi-

nál festeti és tisztítja ruháját. Cluj, gyár Strada Baritiu (volt Malom-utca) 4. Felvételi helyek: Kosuth Lajos-utca 36. és Galamb-utca 23. szám alatt

Telefon-sz. 81. **LÁDAGYÁR** Főközlési Egeres

Mindenemű ládákat és fadobozokat összeszerel és az é szedett részekben megrendelésre azonnal készít és szállít a legelőcsőbb napi áron

Sajovics és Lebovits fakereskedés és ládagyár
Cluj, Strada Cernausi (volt Kajantói-utca) 12. szám

Gumigyár keres

Románia területére sarok és talpgyártmányai részére bórkereskedőknél elsőranguan bevezetett

képviseelő

Ajánlatok „Gumi 5370“ jelű Haasenstein és Vogler rt. hirdetőjébe Budapest, V., Dorottya-u. 11. I. kértnek. Rador 1147

Villamostelepek

építését garancia mellett vállalja:

Zsigmond János

elektrotechnikai vállalata és mérnöki irodája

Cluj-Kolozsvár, Str. Vlahuța (volt Bólyal-u.)

Ujjonnan berendezett modern nagy gépjavitó-és tekercselőműhely. Szakszerű javítások és áttekercselések. Gyenge áramú és magas feszültségű berendezések. — Hálózatok tervezése és építése

KEPES ELEK orvosi kötszerész Oradea-Mare

Női és férfi övszerek nagy raktára

SAS-PASSAGE — SAJÁT KÉSZÍTÉSŰ SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK, MŰLÁBAK

Házle-

bontás

miatt

Szabó Jenő

divatáruházát

a
városháza előtti

(Strada Regina Maria)

ideiglenes épületébe helyezi át

gy egészen k...
át is, különb...
an dolgozik az...
ak a falragasa...
nt ahogyan akart...
ztus vasmunká...
van verve és a...
szét akarja tör...
alapósa fekszik...
yén a mutató a...
unkaidő. De a...

ukás mulat.
nál azután infor...
Ott már tudták...
vetik. Egyébként...
em mondtak, az...
ik polgári beren...
án, vigyáz arra...
k között, marad...
sadalmi rendszer...
heves ostromnak
Ben Ami

**eztek
lásán**

hogy a kül...
fel az 1919.
és nemzetközi...
egésben. Heves...
z elnök kéay...

módosító javas...
ny a negye...
at változatlanul...
ért.

bi ülése után...
hatolnia a sze...
nyjavaslatot tár...
ést rendeztek...
Le a lakbérleti...
Az örség ez...
kik a Baniannu...
mint ezer főből...
géb: vonultak...
ak el.

lesön

on. Szorosa-

zét mezőgazda...
törlessze Ma...
ban.

yar kormány a...
Hungária szálló...
szívesen meg...
tendő felhatal...
kon résztvettek...
ry külügymi...
povics Sándor

őterjesztést,

gal a pénzügyi...
ott helyen ugy...
g márciusban...
g tennivalókkal...
csülése április...
yar kérdéssel...
rummond nép...
h, hogy infor...
h-lyzetről.

orizációs javas...
Ernst Sándor...
e meg a töme...
ben nyomorgó...
szemben.

nyat, platinát...
aköveket a leg...
asabb árban be...
ok. Legelőcsőb...
sárlási forrás...
erekben, órák...
disztárgyakban

szerezés

APROHÍRDETÉSEK

„Aprohírdetési egyszeri közlési díja szavanként 2 lej. Legnagyobb betűvel szedett szavak 3 lej. Legkisebb aprohírdetés díje — 10 szög — 20 lej. Jellegesen hirdetésre semmiféle felvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetésnek a kiadóhivatalban vehetők át, a többiek a kiváncsi címre továbbítottak. Erre a célra a hirdetés díjén kívül 2 lej 50 bani bélyegköltésig fizetendő.

Mielőbbi belépésre
**keresünk
nőtlen segédet,**

aki a rövid- és nürnbergi áru szakmában szakavatott és jó referenciákkal rendelkezik.

Nussbaum Testvérek
Targu-Mures
(Marosvásárhely)

Sofőr, műszerész és gépkezelő április elsejére állást keres. — Leveleket „Szorgalmas“ jellegére a kiadóba kérek. 6934

Szépen és olcsón mosok, házhoz is megyek. Leveleket „Hőfőher“ jellegére a kiadóba kérek. 6931

Chimis, rase, gemoreból órákat adok. Szíves megkeresést „Lelkiismeretes“ jellegére a kiadóba kérek. 6932

„Szerkesztő“ metszőknek nélkülözhetetlen. 20 lejtért bérmentve küldi Stern főrabbi Orastie. 6933

Legszébb purimi ajándék
SZABÓ IMRE
vidám könyve

A PIROS ZUBBONY

A számozott, vászonkötésű illusztrált kötet ára 120 lej. Megrendelhető a szerzőnél.

Zsidó családnál fiatalember lakást és kosztot kaphat. Egyetem-u. 5.

Kiskereskedők és vállalatok! Adóügyekben teljesen jártas szakértő könyvelő elvállal: Üzleti könyvek felfektetését, revízióját, mérlegkészítést, állandó könyvelést és praktikus könyvelési rendszerek bevezetését. Könyvelés és levelezés román, magyar és német nyelven. Cluj, Piața Stefan cel mare 4. Etaj II. 6926

ORRLIK ÉS HEBEGŐ

Egyfelvonásos tréfa
Irta SZABÓ IMRE
Műkedvelői előadásra alkalmas!
Kapható a szerzőnél

Egy jókarban lé 6 gyermekocsi (fekvő) keresek megvételre. Cim a kiadóban.

Könyvelésben jártas banktisztviselő állást keres. Leveleket „Megbízható“ jellegére a kiadóba kér.

Nagy betétes faláda jó állapotban alkalmi áron eladó. Cim a kiadóhivatalban.

150—200.000 L belépnek társul

biztos, jólmenő vállalat, hol tőkémert és az annak megfelelő jövedelmet biztosítva látom. Esetleg biztos fedezetre kölcsön adnám. Ajánlatot „Agilis“ jellegére a kiadóba kérek.

62 legújabb héber dal [Mivchar siré Amenu] kötötával, ára 25 lej. Uj Kelet könyvosztálya.

30 éves fiatalember, volt talmudista, nőtlen venne oly jó zsidó házból való intelligens leányt, kinek hozzártatózói révén kimehetnénk Amerikába. Részletes és teljes című levelek fényképpel ellátva „Ezer“ jellegére a kiadóba küldendők. 6922

Fogászkok figyelmebe!

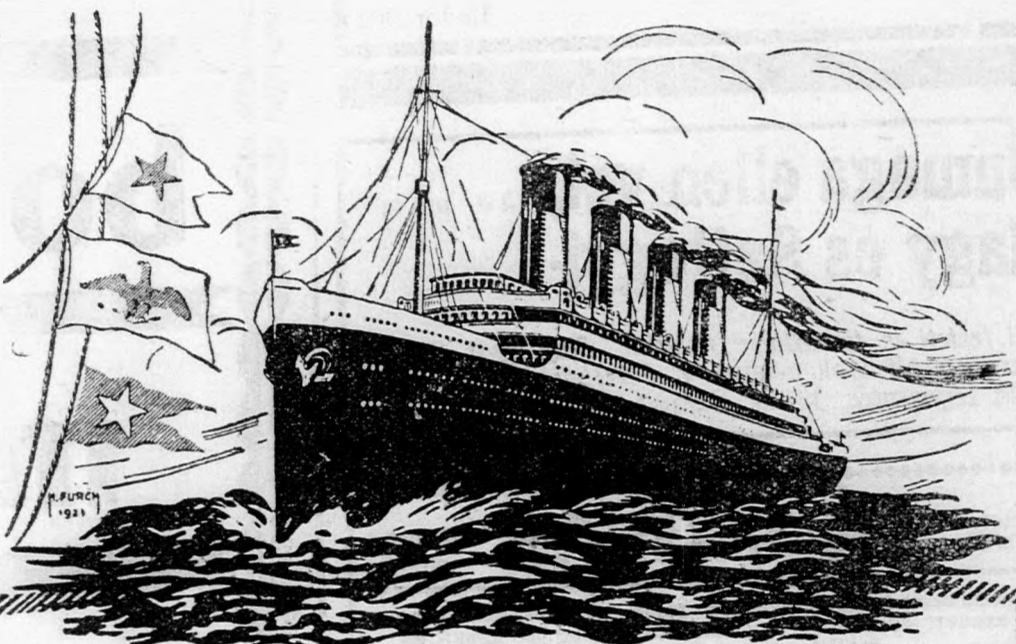
Erdély legnagyobb városában, belvárosban, több évi jól bevezetett gyakorlattal, legelegánsabb berendezett fogorvosi rendelőhöz csatláok miatt társat, esetleg a rendelő átvételére vevőt keresek.

Cim: **WEISS ELEK CLUJ Uráni-palota**

Összezsukható (nyári) gyermekkoosi olcsón eladó. Király-u. 33., ajtó 7.

Héber nyelvkönyvek:
Ráth: Héber-magyar nyelvtan [Stath Amenu] ára 70 lej. Hazivan [képes ABC] ára 40 lej. Weinstein: Sichon [héber társalgási könyv magyar vagy német fordítással] ára 60 lej. Menorah füzetek a héber nyelv könnyű elsajátítására, 1 garnitúra, 18 füzet, ára 160 lej. Milon sel kisz, Héber-német szótár, ára 160 lej. Menorah [héber-német, német-héber szótár] ára 160 lej. Menorah héber szemléltető táblák 50—60 ábrával, ára 22 lej. egész sorozat [husz tábla] ára 400 lej. Héber elbeszélések gyermekek számára, egy-egy kötet ára 25 lej. Schwilim [héber olvasmányok], egy-egy kötet ára 12—20 lej. Uj Kelet könyvosztálya.

Palesztinaterkép [40/32 cm.] ára 16 lej. Uj Kelet könyvosztálya.

KÖZVETLEN ÚTVONALAK
BUKAREST - TEMESVÁR - NAGYVÁRAD ÉS HALMITÓL.

Hamburg -
Bréma -
Antwerpen -
Cherbourg-on

Amerika -
Kanada -
Argentína -
Braziliába

KERESZTÜL
A VILÁG LEHIRESEBB GÖZHAJÓIN

HETENKINT 3-SZORI HAJÓINDULÁSSAL
AMERIKA-ÉS KANADÁBA

GYORS, KÉNYELMES ÉS BIZTOS. A 2 ÉS 3 OSZTÁLY BERENDEZÉSE 2-4 VAGY 6 SZEMÉLYES, KÜLÖN KABINJAIVAL FELÜLMULHATATLAN. ELSŐRENDÜ NÉMET KONYHA ÉS KISZOLGÁLÁS.

PROSPECTUST ÉS HAJÓMENETRENDÉT INGYEN ÉS BERMENTVE KÜLD

N. BRÜCK & CO.

BUKAREST / TRADA / ARINDAR N° 12 * TIMI/OARA - JOSEF/TÁOT / TR. I. C. BRĂTIANU (HERRENGAZ/ELI 8)

ROMÁNIA LEGNAGYOBB HAJÓÜGYNÖKSÉGE
DIJTALAN FELVILÁGOSÍTÁS ÚTLEVEL-ÉS VIZUMÜGYEKBEN.
LEVELEZÉS MINDEN NYELVEN - IRJATOK AZONNAL!

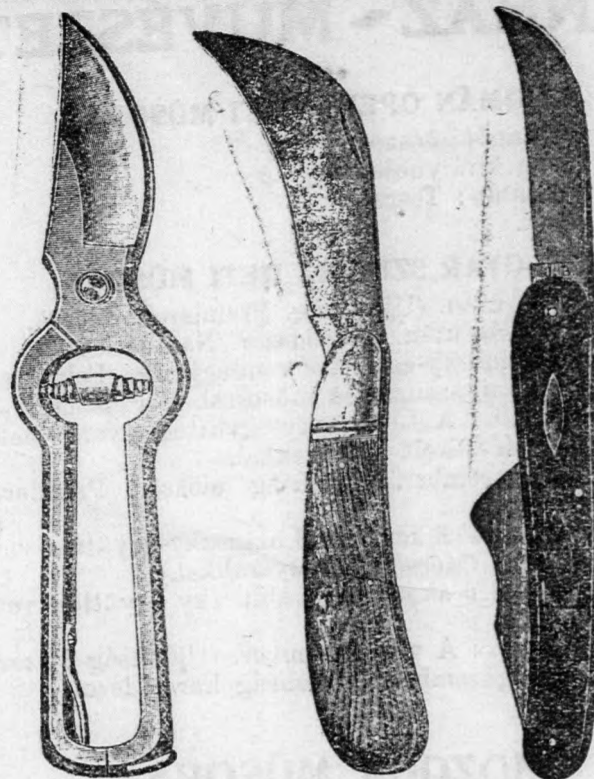
Holländer Miksa Temesvár, IV., I. C. Brătianu 4/a

Telefonszám 11-59

Bohn zombolyai eserépgyárak kizárólagos képvisellete

Bármely mennyiséget szállít!

Kérjen mintát és árajánlatot!

Ha ősszel termést óhajt,

ugy szerezzé már most be a fák, szőlő stb. ápolásához szükséges eszközöket

Kun Mátvás Fia

60 év óta fennálló üzletéből

Cluj-Kolozsvár, Cal. Victoriei 2.

Használjunk kizárólag

PLANTOL

legjobb növényzirt, mert ez tiszta, egészséges és kiadós!

כשר של פמה
áru

Főtisztelendő Fuchs Benjámin nagyváradi főrabbi felügyelete alatt készült, szigorúan ortodox rituális előírás szerint.

Képviselet: HIENZ VILMOS Cluj

FRANCIA HAJÓZÁSI TARSASÁG

Direkt vonalak — átszállás nélkül

Constanța direkt Newyork

Constanța-Jaffa-Marseille
Constanța-Délamerika
Constanța-Canada

az „Asia“ hajó indul 1924 január 16-án

Felvilágosításokért és jegyek iránt érdeklődni lehet

„Sarnia“ Pasagiul Comodia, Bukarest és a „Reclama“ Cluj

Rador

Raglánok,

öltönyök, gyermekruhák megérkeztek

M. Neumann

oéghoz Cluj,
Piața Unirei 14.

Telefon 431.